

Hugo de Groot

ontsnapt uit Slot Loevestein

Dit is het verhaal van Hugo de Groot en zijn ontsnapping uit slot Loevestein. Wie was Hugo de Groot? In wat voor tijd leefde hij? Waarom zat hij gevangen in slot Loevestein? En hoe is hij ontsnapt?

Hugo de Groot werd op 10 april 1583 geboren in Delft. Zijn vader was daar burgemeester. Hugo was een wonderkind. Toen hij 8 jaar was maakte hij gedichten in het Latijn. Dat is natuurlijk heel bijzonder als je nog zo jong bent.

Knappe kop

Toen Hugo 11 jaar was ging hij al studeren aan de universiteit van Leiden. Daarna studeerde hij verder in Frankrijk.

Hugo werd geleerde en kreeg al op jonge leeftijd belangrijke banen. Daarnaast dacht hij veel na en schreef daar boeken over.

Hij dacht bijvoorbeeld veel na over oorlog en vrede: waarom voeren landen oorlog en mogen ze dat wel doen?

De Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden

Hugo leefde in een roerige tijd. De 17 Nederlandse provincies vielen onder het gezag van de Spaanse koning Filips de Tweede. Dat vonden de Nederlanders maar niks en zij kwamen hiertegen in opstand. Dit leverde een oorlog op die wel 80 jaar duurde! De Tachtigjarige oorlog (1568-1648).

Tijdens die oorlog ontstond de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Zeven provincies die zich verenigden, want samen sta je sterker dan alleen.

Aan het hoofd daarvan stond een groep bestuurders: de regenten en stadhouders. In die tijd was Johan van Oldenbarnevelt een belangrijke man in de Republiek. Een van de stadhouders in die tijd was prins Maurits, de zoon van Willem van Oranje.

Maurits was niet alleen stadhouder, maar ook opperbevelhebber van het leger. En dat deed hij heel goed. Hij haalde overwinning na overwinning. Toen werd er een wapenstilstand met de Spanjaarden gesloten: het Twaalfjarig Bestand (1609-1621). Eindelijk kon er weer handel worden gedreven en geld worden verdiend!

Johan van Oldenbarnevelt was daar erg voor. Maar Maurits was het helemaal niet mee eens! De oorlog leverde hem juist zoveel op: roem, macht en geld. De twee kregen een fikse ruzie! Wat het allemaal nog erger maakte is dat ze ook nog ruzie kregen over godsdienstige zaken. Het hele land ging zich ermee bemoeien, de geleerden, de bestuurders en het gewone volk. Het werd eigenlijk een strijd om de macht: wie was de baas? Maurits of van Oldenbarnevelt?

Van Oldenbarnevelt onthoofd

Johan van Oldenbarnevelt

Hugo de Groot had veel samengewerkt met Johan van Oldenbarnevelt. Hij had niet zoveel zin om bij al dat geruzie betrokken te raken, maar koos toch partij voor hem. Daarom werd Maurits ook boos op Hugo. In augustus 1618 won Maurits de strijd om de macht. Johan van Oldenbarnevelt en Hugo de Groot werden gearresteerd!

Van Oldenbarnevelt werd zelfs ter dood veroordeeld. Hij werd onthoofd op het Binnenhof in Den Haag. Hugo had meer geluk. Hij werd veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. In 1619 werd hij gevangen gezet op slot Loevestein, het kasteel in de buurt van Gorkum aan de rivier de Waal.

De Ontsnapping

Hugo had het niet heel erg slecht in Loevestein. Zijn vrouw Maria van Reigersberch mocht bij hem wonen en hij kon er studeren en boeken schrijven. Regelmatig werd er een kist boeken bij hem bezorgd en weer opgehaald.

Toch ging het niet erg goed met hem. Hij was vaak ziek. Zijn vrouw Maria bedacht een plan om Hugo in de boekenkist het kasteel uit te smokkelen. Eerst moest Hugo oefenen om minstens twee uur lang doodstil in de boekenkist te kunnen blijven. Toen hem dat lukte was de tijd rijp voor de ontsnapping.

Op 22 maart 1621 was er een jaarmarkt in Gorkum. Daardoor was het kasteel iets minder goed bewaakt dan anders. De baas van de gevangenis was aan het feesten in de stad! Maria legde een stapel boeken in Hugo's bed zodat het leek of hij ziek was en Hugo kroop in de kist.

De soldaten vonden de kist dit keer wel erg zwaar, maar namen hem toch mee. De

kist werd zoals altijd afgeleverd bij vrienden in Gorkum en die waren natuurlijk heel verbaasd dat Hugo eruit kwam! Vermomd als metselaar vertrok Hugo naar Frankrijk.

'Door veel te begrijpen. heb ik niks bereikt'

Hugo wilde na de dood van Maurits graag terug naar Holland maar dat mocht niet, want er waren nog teveel mensen boos op hem.

Hij bleef dus in Parijs wonen en werkte daar onder andere voor de Zweedse regering. Die wilde dat Hugo in 1644 in Stockholm kwam wonen. Hij ging er samen met zijn vrouw Maria naar toe, maar het beviel hun daar niet.

Per schip vertrokken ze naar de Duitse stad Lubeck, maar door een hevige storm verging het schip. Gelukkig wisten ze wel de vaste wal te bereiken, maar het avontuur is Hugo niet in de koude kleren gaan zitten. Hij was zo uitgeput dat hij op 28 augustus 1645 overleed.

Men zegt dat zijn laatste woorden waren: 'Door veel te begrijpen, heb ik niets bereikt'.

Wat denk jij, wat zou hij daarmee bedoeld hebben?

Wist je dat?

- Het beroemdste boek van Hugo heette 'Over het recht van oorlog en vrede'. Daarin schreef hij dat landen alleen het recht hebben om oorlog te voeren als zij het eigen land verdedigden. Zijn boek is in wel 24 talen vertaald en het wordt nu nog steeds herdrukt en bestudeerd!
- Op kasteel Loevestein kun je de kist nog zien waarin Hugo de Groot is ontsnapt. Maar in het Rijksmuseum in Amsterdam en in museum het Prinshof in Delft en in nog zeven andere musea staat ook de kist van Hugo de Groot!
- Hugo de Groot is in het buitenland gestorven. Zijn lichaam is begraven in de Nieuwe Kerk te Delft. Dezelfde kerk waarin ook prins Maurits en alle Oranjes liggen begraven. Hugo de Groot kreeg een mooi praalgraf. En een mooi standbeeld dat op de Grote Markt in Delft staat.